

comune di trieste

GRADSKI MUZEJ SARTORIO TRST

Gradski muzej Sartorio Civico Museo Sartorio

Largo Papa Giovanni XXIII, 1
34123 Trieste
Tel. +39 040 675 9321 | +39 040 675 4068

www.museosartoriotrieste.it

Civico Museo Sartorio (Gradski muzej Sartorio) je elegantna buržuska vila iz 19. stoljeća smještena nadomak mora i okružena vrtom, a pretvorena je u kuću-muzej zahvaljujući oporučnoj ostavštini Anne Segrè Sartorio. Pokućstvo, umjetnička djela i predmeti iz svakodnevnog života koji se nalaze u muzeju čine veličanstveni izložbeni prostor koji se proteže na tri etaže: u međusobno povezanim salonima prevladava ampirski i bidermajerski stil, sve do povijesne obnove, neogotika i neorokoko.

JEDNA OBITELJ, JEDNA VILA, JEDAN MUZEJ

Prva jezgra vile datira iz 1791. godine, a za današnji je izgled zaslužan tršćanski arhitekt Nicolò Pertsch koji je 1838. godine vilu proširio i uredio u modernom neoklasičnom stilu na zahtjev vlasnika, Giuseppine Fontana i supruga Pietra Sartoria, koji su je pretvorili u svoj dom te opremili pokućstvom i prestižnim slikama, koje su još uvijek ondje izložene. Pietro Sartorio stariji, koji je kao trgovac žitaricama u Trst stigao iz rodnog Sanrema 1775. godine, utemeljio je tršćansku granu obitelji; dvojica od ukupno devet sinova, Giovanni Guglielmo i Pietro, pomagali su mu u njegovom uspješnom poslu i obnašali su važne javne i diplomatske funkcije, toliko da im je austrijski car Franjo Josip dodijelio titulu baruna. Iz braka Pietra i Giuseppine Fontana rođeno je četvoro djece, dvije kćeri i dva sina, među kojima se ističe Giuseppe, pažljiv i sposoban kolekcionar, koji je 1910. godine svoju bogatu zbirku od 254 slika Giambattiste Tiepola te zbirku grčkih vaza naslijedenu od djeda, Carla d'Ottavia Fontane, darovao Općini Trst. Jedna od dvije kćeri, Carolina, udala se za prvog bratića Pietra, jedinog sina Giovannija Guglielma: iz njihovog braka rodila se posljednja nasljednica, Anna Segrè Sartorio (1861. – 1946. g.), koja je oporukom Općini Trst ostavila vilu s parkom i omogućila da dragocjena i raznovrsna umjetnička baština postane *Civico Museo Sartorio* (Gradski muzej Sartorio), koji je svečano otvoren 1954.

godine. Mecenatska tradicija obitelji Sartorio nastavila se s obitelji Costantinides, koja je u razdoblju od 1990. do 2006. godine financirala obnovu većeg djela muzeja. Danas Muzej Sartorio u sebi objedinjuje dvojnju prirodu: pored prostorija koje su usko vezane uz kuću-muzej, u njemu se nalaze i brojne zbirke Gradskih muzeja povijesti i umjetnosti, koje nadopunjuju i proširuju njegov povijesni i umjetnički sadržaj.

POSJET

Vilu čine prizemlje, dva kata i potkrovlje, koji su povezani drvenim stubištem, a unutarnji raspored prostorija je venetskog tipa iz 18. stoljeća: veliki salon u sredini, na koji gledaju prostrane i međusobno povezane sobe, svaka ugodno osvijetljena s barem dva prozora. Posjet započinje u prizemlju kuće, gdje, središnji Salon lova okružuju tri prostorije biblioteke, povijesna kuhinja opremljena pločama za kuhanje i kuhinjskim priborom toga vremena, kapelica ukrašena djelima sakralne umjetnosti i četiri prostorije posvećene izlaganju istarskih remek-djela (*Capolavori dell'Istria*), koji su u državnom vlasništvu, a predstavljaju exemplum venecijanskog umjetničkog stvaralaštva od 14. do 18. stoljeća.

Prvi kat se sastoji od niza prostorija koje su zadržale izvorno uređenje po želji obitelji Sartorio, među kojima je izvanredna neogotička prostorija posvećena glazbi i igrama. Oko plesne dvorane ukrašene francuskim tapiserijama iz 18. stoljeća nalazi se Blagovaonica, gdje se prostire elegantan servis za jelo od porculana iz Meissena iz ranog 19. stoljeća, Salon potomaka s galerijom portreta obitelji Sartorio, Salon Paoline u stilu Luja XVI., Glazbena dvorana s neoklasičnim freskama, Ružičasti salon u stilu Luja XV. i Spavaća soba u kojoj je 1918. god. ugošćen Emanuele Filiberto, vojvoda od Aoste.

Obilazak upotpunjuju tri prostorije posvećene Kolekciji Rusconi-Opuich, koju je 1975. godine darovao potomak grane Fontana – široka zbirka slika, crteža, ikona, skulptura, štampi, lepeza, tekstila, nakita,

arheoloških nalaza, kositra, majolike, porculana, stakla, namještaja od antičke umjetnosti do 19. stoljeća – i prostorija gdje se nalazi Triptih Svete Klare, kao jedino tršćansko svjedočanstvo venecijanskog slikarstva iz prve polovice 14. stoljeća.

Prostorije na drugom katu namijenjene su privremenom i stalnom postavu; za ovaj potonji su uređena dva izložbena prostora za čuvanje i izlaganje, po principu „rotacije“, umjetničkih djela slikara Giambattiste Tiepola.

Iznad u Potkrovlju nalazi se Kabinet crteža i štampe Gradskih muzeja povijesti i umjetnosti.

U vanjskom su dijelu vile smješteni ostali značajni umjetnički nukleusi: u prizemlju Gipsoteka-Gliptoteka, u kojima više od 500 djela XIX. i XX. stoljeća svjedoči o razvoju skulpture u Trstu od Canove do Marcella Mascherinija, te Galerijska zbirka „Laura Ruaro Loseri“, u kojoj se čuvaju slike iz Gradskih muzeja povijesti i umjetnosti (posjet uz najavu i povodom posebnih inauguracija); u podrumu izložba talijanske keramike od srednjeg vijeka do 19. stoljeća i tršćanske keramike iz 18. stoljeća iz zbirke Gradskih muzeja povijesti i umjetnosti te Memorijal „Giorgio Costantinides“ koji sadrži raskošnu kolekciju nakita, bijoux, keramike, stakla i srebrnine, koju je darovala Fulvia Costantinides između 2001. i 2015. godine.

Posjet Muzeju upotpunjuje vrt u engleskom stilu, malih dimenzija, sa svojim vijugavim puteljcima koji stvaraju cvjetne gredice i livade nepravilnog oblika, visokim drvećem i skulpturama iz venetskog 18. stoljeća.

